

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
Sw. Anny 12

1.
6-92.
4-97, Dru.
Konto czekowe 30.
P.H.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Malachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Minister Rzeszy Goebbels w Warszawie

WARSZAWA, 13. 6. PAT. Dziś o godz. 15.20 wylądował na lotnisku warszawskim samolot „Feldmarszałek v. Hindenburg“, którym przy był minister Rzeszy dr. Goebbels oraz towarzyszący mu przedstawiciele ministerjum propagandy i dziennikarze. Ogółem w towarzystwie ministra przybyło 14 osób. Lotnisko udekorowane było flagami państwowymi polskimi i niemieckimi.

Ministra Goebbelsa powitali na lotnisku imieniem rządu polskiego wiceminister Pieracki, imieniem unji intelektualnej prof. Zieliński. Po powitaniach i krótkiej pogawędce na lotnisku minister Goebbels w towarzystwie posła niemieckiego v. Moltke odjechał do przygotowanych apartamentów.

O godz. 6 popoł. minister Rzeszy dr. Goebbels wygłosił w przepelnionej sali resursy obywatelskiej w Warszawie półtoragodzinny odczyt, który zgromadził licznych przedstawicieli świata politycznego stolicy.

Prof. Zieliński zagal odczyt, wygłaszając w języku polskim, a następnie niemieckim krótki wstęp wprowadzający ministra Goebbelsa, który następnie powitany oklaskami wygłosił swe przemówienie na temat: „Rządy narodowo socjalistyczne, jako czynnik pokoju europejskiego“.

Rzeczni niemiecka mówił na wstępie dr. Goebbels weszła dziś pod względem formy i treści w tak ściśle związany z ideą narodowego socjalizmu, że istnienie Niemiec bez narodowego socjalizmu wydaje się już odtąd nie do pomyślenia. Narodowy socjalizm jest bowiem zjawiskiem typowo niemieckim, związanym z właściwościami niemieckiego charakteru i krwi, z niemiecką historią wypływającą z niemieckiej przeszłości. Byłoby błędem przypuszczać, że narodowy socjalizm opanowany jest tradycją rozszerzenia swego pola działania poza granice Rzeszy i dąży do ekspansji. Zadawała się on świadomie rozwiązywaniem zadań, które stawiają przed nim na własnym kraju okoliczności zewnętrzne i wewnętrzne. Do narodowego socjalizmu można zastosować słowa, które Mussolini powiedział raz o faszyzmie: „nie jest to towar na eksport“. Ma on jedynie do spełnienia zadanie wewnętrznie niemieckie. Nie ma żadnej polityki zagranicznej kierowanej narodowym socjalizmem jako ideą. Jeżeli świat zastanawia się nad tym zjawiskiem jest to jego prawo i obowiązek. Rozważanie to jednak nie doprowadzi do żadnego uchwytne rezultatu, dopóki świat w swej ocenie narodowo socjalistycznych Niemiec wychodzić będzie z własnych przesłanek i zastrzeżeń. Narodowy socjalizm podobnie jak i każde inne zjawisko duchowe domagać się może dla siebie prawa zrozumienia.

Minister przystąpił następnie do omówienia rewolucji narodowo socjalistycznej jej dynamiki, metod i wyników.

Słuchacze przyjęli odczyt liczny

mi oklaskami, poczem prof. Zieliński imieniem unji podziękował ministrowi za odczyt. Po krótkiej po-

gawędce w salonach resursy minister Goebbels odjechał do swych apartamentów.

S. + P.

LEON TURSKI

provisor farmacji

Po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 13 bm. 1934 r. przeżywszy lat 59.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Jagiellońskiej 5 na cmentarz w Sosnowcu odbędzie się 15 czerwca t. j. w piątek o godz. 6.00 po poł.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie dnia 16 bm. o godz. 7.30 rano w kościele parafjalnym w Sosnowcu.

Na smutne te obrzędy zapraszają pogrążeni w głębokim smutku

ZONA „DZIECI I RODZINA.“

Przed spotkaniem dwóch dyktatorów

Wzajemian za prawo do zbrojeń — Hitler zaproponuje odroczenie „Anschlusu“ na 10 lat

WIEDEN, 13.6. Fala zamachów, która w ostatnich czasach wstrząsnęła opinią społeczeństwa w Austrii i której nasilenie z dniem każdym wzrasta, wywołuje wśród ludności nastroj przygnębienia. W związku z tem prasa wiedeńska z żywym zainteresowaniem śledzi przygotowania dyplomatyczne do spotkania Mussoliniego z Hitlerem, które nastąpi już w piątek.

Według krążących wiadomości właśnie sprawa austriacka tak żywotna dla Włoch, stanowić będzie główny przedmiot rozmowy między obydwoma dyktatorami. W kołach tutejszych polityków ustaliło się przekonanie, że Hitler zaproponuje Mussoliniemu załatwienie sprawy

austriackiej na wzór t. zw. korytara, t. j. odroczenie „Anschlusu“ na lat 10.

Wzajemian za to ustępstwo Hitler ma się domagać od Mussoliniego poparcia na gruncie międzynarodowym żądań niemieckich w sprawie legalizacji zbrojeń.

Podając to przypuszczenie, prasa wiedeńska zaznacza, że prawdopodobnie Mussolini odrzuci kategorię tego rodzaju propozycję i raczej będzie domagał się od Hitlera zdecydowanego rozwiązania kwestji i uznania niepodległości Austrii jako nienaruszalnej podstawy ewentualnych stosunków pomiędzy Włochami i Niemcami.

Krwawe rozruchy we Francji Demonstracje „Krzyża Ognistego“

PARYŻ, 13. 6. W dniu wczorajszym odbyły się w Marsylii i St. Etienne demonstracje b. kombatan-tów spod znaku „Krzyża Ognistego“.

Zapowiedź zgromadzenia kombatan-tów w St. Etienne skłoniła organizacje i związki lewicowe do urzadzania kontrademonstracji. Policja, żandarmerja i konna gwardja cywilna pozamykały ulice, prowadzące do sali kinoteatru, gdzie odbywało się zebranie kombatan-tów, mimo to marksiści zdołali zgromadzić się w wielkiej ilości przed ratuszem i ruszyć na wiec kombatan-tów.

Policja próbowała przeciwwstawić się tłumowi, jednak bezskutecznie. Na policjantów posypały się kamienie. Tłum przewrócił na ulicach dwa tramwaje. Rozproszone grupy zaczęły budować na poszczególnych ulicach barykady, używając jako materiału budowlanego parkanów, słupów i tablic ogłoszeniowych, krat żelaznych okalających kamienice. Rozebrano cenną kratę żelazną przy gmachu izby handlowej.

Szturmującą barykady policję i

żandarmerję marksiści razili pociskami, jakie mieli pod ręką, a więc kamieniami, butelkami oraz kawałkami żelaza ze zniszczonych krat, ochraniających drzewa uliczne. Gdy barykady nie można już było obronić, demonstranci podpalali je. W wielu kawiarniach leżących w ośrodku rozruchów powybijano szyby wystawowe.

Mimo, iż walki były zacięte, policja nie użyła broni palnej, niemniej jednak w bijatyce zranionych zostało 35 demonstrantów i 5 policjantów.

W Marsylii przebieg zgromadzenia kombatan-tów był spokojny. Komendant „Croix Du Feu“, plk de la Rouge wygłosił wobec 3.000 słuchaczy przemówienie, podkreślając, że kombatan-ci mają na celu stworzenie braterstwa klas, które jedynie zdolne jest Francję odbudować. Chcemy nazewnątrz prawdziwego pokoju — mówił — a w kraju zgody. Od 1918 r. zarówno prawica, jak i lewica prowadzą wobec własnego kraju politykę zdrajców. Dlatego też kombatan-ci w dniu 6 lu tego wyszli na ulicę w Paryżu.

Premjer na Zamku

WARSZAWA, 13. 6. Dziś o godz. 11 rano premjer Kozłowski udał się na zamek. Jest to jedna ze zwykłych konferencji, w których szef rządu informuje prezydenta Rzplitej o bieżących pracach gabinetu.

W godzinach popołudniowych prezydent Rzeczypospolitej przyjmie na audjencji delegację 26 szkół średnich z kuratorów Malopolski.

—000—

Waldemaras wypiera się udziału w zamachu s'anu

BERLIN, 13. 6. Z Kowna donoszą, że Waldemaras wniósł na ręce prokuratora kowieńskiego sądu okręgowego 4 skargi, w których protestuje przeciwko stosowaniu przez policję rzekomo niedozwolonej procedury w czasie przesłuchiwania oraz przeciw traktowaniu go w więzieniu jako zwyczajnego zbrodniarza.

Pozatem Waldemaras wystąpił ze skargą przeciwko rządowi spowodu przekazania jego sprawy władzom administracyjnym zamiast skierowania jej na normalną drogę sądową. W załączonym do skargi piśmie Waldemaras twierdzi, że nie brał udziału w zamachu i że gotów jest przeprowadzić dowód przed sądem zwykłym.

—000—

Handlarz żywym towarem na balu reprezentacyjnym

GRODNO, 13. 6. Na balu reprezentacyjnym na zamku królewskim w Grodnie zwracał uwagę przystojny, elegancki młodzieniec oblegany wprost przez pięć pięknych. Bohater wieczoru udawał, że nie go to powodzenie nie obchodzi, wręcz raczył się zainteresować najpiękniejszą panną, p. G. C.

Na drugi dzień po zabawie złożył pannie G. C. wizyte, podając się za Stanisława Sobolewskiego, wyższego urzędnika państwowego. Po paru wizytach Sobolewski zapropomował swej wybranej małżeństwo i wyjazd z Grodna. W tym samym jednak czasie zainteresowała się nim policja, która zwróciła uwagę na jego częste wyjazdy do Warszawy, Gdańska, Torunia i Poznania. Okazało się, iż przygotowywał on na eksport transport „żywego towaru“.

Niebieskiego ptaszka aresztowano w samą porę.

—000—

Dyktatura Roosevelta w reformie cel

NOWY JORK, 13. 6. Prezydent Roosevelt podpisał w dniu wczorajszym ustawę o reformie cel, która przyznaje mu dyktatorskie pełnomocnictwa w zakresie polityki celnej.

Na podstawie tych uprawnień prezydent Roosevelt może prawie zupełnie dowolnie przyznawać i odbierać poszczególnym krajom ulgi i koncesje celne.

Gdy postęp techniczny utrudnia walkę z bezrobociem...

Od kilku lat już państwa dotknięte bezrobociem wypowiedziały mu bardziej lub mniej zaciętą walkę, uciekając się do najrozmaitszych metod i sposobów. Zarówno jednak sama walka, jak i stosowane w niej metody traktowane są jako rzecz przejściowa, niezbędna. Jedyne w okresie obecnej złej konjunktury gospodarczej, która wkrótce jednak przestanie być aktualną.

Wiara w całkowity powrót do normalnych stosunków z okresu przedkryzysowego jest mocna, a kryzys i związane z nim bezrobocie traktowane jest w dalszym ciągu jako objaw konjunkturalny, a nie strukturalny.

Poglądy te muszą odbijać się w sposób zdecydowany na większości metod, zastosowanych w walce z bezrobociem.

Byle w jakikolwiek sposób tymczasowo zatrudnić bezrobotnych, byle zająć się nimi; dzięki temu przetrwać spokojnie, bez zaburzeń aż do radosnego, a dającego już się wyczuwać momentu poprawy gospodarczej.

Różnorodne systemy walki z bezrobociem charakteryzuje wspólna cecha: przetrwania, a nie istotna troska o dalszy los ludzi, pozbawionych pracy.

Wśród tych nastrojów niezmiernie znamienym jest głos dyrektora międzynarodowego biura pracy, który w dorocznym sprawozdaniu, przedłożonym na obecną konferencję ostrzega przed zbyt optymistycznym i złudzeniem stąd wynikającymi.

Sprawozdanie stwierdza, że bezrobocie istotnie w wielu krajach się zmniejszyło, że daje się zaobserwować wzrost produkcji w poszczególnych państwach, że poza tym zastosowano różne sposoby polepszenia doli tych, którzy nie mogą pracy znaleźć — a mimo to —

SYTUACJA NIE PRZESTAJE BYĆ POWAŻNĄ.

Istnieje bowiem w dalszym ciągu ogromna armia bezrobotnych: w trzech państwach najbardziej przemysłowych jest ich przeszło 15 milionów (w Anglii — 2 milj., w Ameryce — 10 milj., w Niemczech — 3 miliony). Natomiast można stwierdzić z zupełną pewnością w kilku krajach, że tempo wchłaniania bezrobotnych przez przemysł jest powolniejsze, niż tempo powrotu do normalnych rozmiarów produkcji. Rozwój techniki nie został bowiem bynajmniej zahamowany naskutek kryzysu, przeciwnie kryzys był jednym więcej bodźcem dla przemysłowców do coraz oszczędniejszego posługiwania się siłą roboczą. Jest więc prawdopodobne, że nawet przy wzmożeniu się produkcji, rozmiar bezrobocia pozostanie większy, niż był w 1928r., a zapotrzebowanie siły roboczej nie będzie mogło nigdy rosnać dość szybko, aby zrównoważyć z jednej strony postępy techniczne, a z drugiej strony normalny wzrost ludności robotniczej.

Wnioski swoje dyrektor między narodowego biura pracy wysnuwa na zasadzie odpowiedzi na ankietę, w której biorące udział państwa z pewnością raczej mają tendencję do przedstawienia sytuacji w korzystniejszym świetle. A jednak ze sprawozdanie tego wynika wyraźnie, że bezrobocie obecnie nie przemienie wraz z ewentualnym zakończeniem kryzysu gospodarczego do rezerwowej armii pracy, jaka istniała i przed kryzysem, dojdą i

dochodzić będą stale nowe szeregi pozbawionych pracy.

W WALCE Z BEZROCIEM NALEŻY WOBEC TEGO SZUKAĆ LEKARSTW INNYCH,

będących dostateczną przeciwwagą dla odbywających się równocześnie procesów technicznych. Za lekarstwo takie świat pracy uznał już oddawna skrócenie czasu pracy. Genjusz ludzki nie potrafił stworzyć maszyny, by maszyna ujarzmiła go, uczyniła z niego nędzne go parjasa, wyrzuconego po za nawias społeczeństwa, ale potrafił, mu służyła, żeby życie jego uczyniła lepszym.

Skrócenie czasu pracy wobec postępu technicznego wydaje się być rozwiązaniem prostym. Do rozwiązania tego ucieka się już zresztą szereg państw, stosując je jako tymczasowe lekarstwo na bezrobocie. Według sprawozdania międzynarodowego biura pracy obok Stanów Zjednoczonych, gdzie szereg kodeksów pracy Roosevelta wprowadziło już 32 i 40-godzinny tydzień pracy i gdzie wewnątrz przemysłów, uregulowanych na nowych zasadach 90 proc. przemysłowców

zatrudnia pracowników nie dłużej, niż 40 godzin tygodniowo — metodę tę stosują częściowo i inne jeszcze państwa, jak Niemcy, Kanada, Australia. Mimo to jednak niewielkie są szanse uchwalenia międzynarodowej konwencji o 40-godzinnym tygodniu pracy, która stanowi jeden z głównych punktów programu rozpoczętej już dorocznej konferencji pracy.

Na ogólną liczbę 58 państw, odpowiedzi udzieliło 27, w tym dużo państw przemysłowych odpowiedziało odmownie (Belgia), lub też tak wykrętnie i z tyloma zastrzeżeniami (Francja), że jest prawie równoznacznie z odmową. Niemcy nie dały żadnej odpowiedzi, a Anglia wysunęła w ostatniej chwili nowy całkiem projekt uzależnienia czasu pracy od rodzajów przemysłów.

Zaledwie 9 państw (Polska) wyraziła zasadniczą zgodę, należy się więc spodziewać, że konferencja ograniczy się raczej do merytorycznej dyskusji i przeprowadzenia następnie nowej ankiety.

Zobaczmy, czy życie zechce tak długo czekać.

J. M.

ROZMAITOŚCI

WYSTAWA BIBLIOTECZNA W RZYMIE.

W salonych akademii królewskiej św. Łukasza została otwarta wystawa biblioteczna włoska, która obejmuje szczególnie nabytki i dary, które w ostatnich czasach zwiększyły majątek kulturalny Włoch. Obiekty te pochodzą z licytacji dokonanych w Londynie w Paryżu, w Zurychu, w Frankfurtu i Monachium. Rząd bowiem włoski starał się wylawiać przy pomocy czynników dyplomatycznych wszelkie rządsze dzieła, będące w związku z kulturą włoską.

Otwarcie wystawy odbyło się bardzo uroczysto. Ugo Ojetti, członek Akademii Italskiej w przemówieniu swym podniósł olbrzymie znaczenie troski Państwa o gromadzenie zabytków kulturalnych, jak też o umożliwienie dostępu do nich. Wspomniał, że pierwszym zbieraczem i założycielem bibliotek publicznych, jak opowiada Swetoniusz, był Cezar. Biblioteki gminne powodują rozwój duchowy ludu, stąd też mówca zachęcił do najenergiczniejszego popierania tej zapoczątkowanej już akcji.

Wiadomości radiowe

U ŹRÓDEŁ POZYTYCZNEJ LEKTURY.

Sobotnia pogadanka literacka o g. 18 „Co czytać“ będzie dalszym ciągiem z cyklu rozpoczętych w sezonie letnim omówień i sprawiedliwych krytyk książek ukazujących się na rynku piśmiskim. Omówienia pozwolą niejednemu ze słuchaczy zorientować się w nagromadzonym bałacie beletrystycznym, którym jest zarzucony rynek czytelnicy, a jednocześnie skieruje słuchacza do źródeł literatury wartościowej i pożytecznej.

KATEDRA TELEWIZJI NA UNIWERSYTECIE AMERYKAŃSKIM.

Jak donoszą ze St. Zjedn., 1 maja b. r. było tam czynnych 29 telewizyjnych stacji radiowych. Liczba amatorów, którzy odbierają programy telewizyjne, zbliża się do 10.000.

Ciekawe, że Uniwersytet Iowa wprowadził telewizję jako przedmiot nauki w do swego programu. Przy pomocy telewizji na Uniwersytecie są m. in. wykładane następujące przedmioty: statystyka, rysunki, podstawowe elementy sztuki oraz pokazy ruchów warg i języka przy wymowie języka francuskiego. Kierownictwa Uniwersytetu wychodzi z założenia, że niedoskonała jeszcze telewizja jest lepsza od żadnej, gdyż czło wiek odbiera swe wrażenia w 63 proc. przy pomocy wzroku, a tylko w 13 proc. przy pomocy uszu.

POMOC RADJA W ZWALCZANIU BEZROBOCIA.

Jak wiadomo Polskie Radio nadaje stale informacje ministerjum pracy i opieki społecznej o wolnych posadach. Informacje te specjalnie ważne dla bezrobotnych, są też przez nich pilnie słuchane.

Ponieważ jednak wielu bezrobotnych nie ma dostępu do odbiorników radiowych Biuro Pośrednictwa Pracy w Łodzi, oraz ekspozytury w Kaliszu, Piotrkowie, Tomaszowie Mazowieckim, Pabjanicach i Radomsku — zainstalowały u siebie aparaty radiowe celem natychmiastowego odbierania komunikatów o wolnych posadach. Komunikaty te nadawane są dwa razy w tygodniu, a mianowicie we wtorek i piątek o godz. 13.55.

Wówczas gromadzą się przed gło-nkami Biur Pośrednictwa Pracy bezrobotni i słuchają czy nie ma dla nich gdzieś odpowiedniej pracy.

DJALOGI SZCZEPKA I TONKA.

Na półkach księgarskich ukazała się książka Szczepka i Tonka, dwóch najpopularniejszych postaci Wesołej Lwowskiej Fali, zawierająca 12-cie najbardziej znanych i wesołych dialogów radiowych.

U KAFTALA

padają największe wygrane
padł pierwszy w dziejach loterii

MILJON

dziesiątki tysięcy osób zdobyło

FORTUNĘ i DOBROBYT

ze ciągnięciem I klasy już 19 b. m.

Pamiętaj że Los należy kupić w Kolekturze

W. KAFTAL i S^{KA}

KATOWICE, ul. św. Jana 16.

Tej rady udzieli Ci każdy życzliwy!

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotnie P.K.O 304 761

Jak i kiedy będą wydawane obligacje pożyczki narodowej

Wezoraj opublikowane zostało w „Dzienniku Urzędowym“ rozporządzenie ministra skarbu o wydawaniu obligacji pożyczki narodowej, oraz o prawach ich obrotu.

Obligacje pożyczki narodowej wydawane będą subskrybentom za pośrednictwem banku polskiego, banku gospodarstwa krajowego, pocztowej kasy oszczędności, państwowego banku rolnego i kas urzędów skarbowych oraz za pośrednictwem upoważnionych przez komisarza generalnego pożyczki narodowej komunalnych kas oszczędności, banków i innych placówek subskrypcyjnych.

Wydawanie obligacji subskrybentom, którzy całkowicie pokryli subskrybowaną kwotę: a) jednorazowo gotowizną, b) należnościami od skarbu państwa, c) w 6 ratach w

terminie do dnia 5 marca 1934 r., rozpocznie się z dniem 1-go lipca 1934 r. przyczem równocześnie z wydaniem obligacji będzie wypłacona należność za pierwszy kupon.

Termin wydawania obligacji, za które należność uiszczona została po 5 marca r. b., będzie podany później.

Osobne rozporządzenia ustala za sady i warunki, na których obligacje pożyczki narodowej będą mogły być zastawione, jako też przyjmowane tytułem wpłat na składki przy ubezpieczeniach na życie.

Jednocześnie ukazało się wezoraj rozporządzenie ministra skarbu o wprowadzeniu obligacji pożyczki narodowej w odcinkach po 10.000 złotych. Dotychczas obligacje pożyczki narodowej miały onieważ na 50, 100, 500 i 1.000 złotych.

Z Zawiercia

(z) Z komitetu gospodarczej odbudowy miasta. Onegdaj w sali posiedzeń wydziału powiatowego, pod przewodnictwem posła inż. Z. Sowińskiego odbyło się plenarne zebranie obywatelskiego komitetu gospodarczej odbudowy miasta, w którym udział wzięło około 100 członków tego komitetu. Na wstępie poseł Sowiński podziękował zebranych za pracę nad dokonanymi wyborami do rady miejskiej, oświadczając, że mimo, że skończyły się wybory, to jednakże komitet gospodarczej odbudowy miasta nie zostanie rozwiązany, albowiem zadaniem jego będzie utrzymanie stałego kontaktu, jako reprezentacji wszystkich warstw społeczeństwa z większością rady miejskiej, której za daniem będzie realizowanie postulatów gospodarczych, zakreślonych programem wyborczym komitetu gospodarczej odbudowy miasta. Zrealizowanie bogatego programu gospodarczego w dużej mierze zależy będzie od współpracy rady miejskiej z mieszkańcami miasta.

(z) Z rady przyboecznej. Onegdaj pod przewodnictwem komisarza Szczodrowskiego odbyło się posiedzenie rady przyboecznej, na którym załatwiono cały szereg spraw natury gospodarczej.

Między innymi uchwalono dodatkowo nadzwyczajny budżet robót publicznych, mających być wykonanych w roku bieżącym, prowadzonych przez zarząd miejski, a finansowanych przez fundusz pracy. Uchwalony budżet przewiduje dalszą rozbudowę wodociągów, budowę targowicy, prowadzenie cegielni na Wierczkach, budowę miejskiej stajni i wozowni, budowa i przebudowa całego szeregu ulic, budowa mostu na rzece Warcie, przy ul. Kasprowicza wykończenie gmachu pod szkołę średnią, budowa koszar dla konnego oddziału policji i cały szereg innych drobniejszych, lecz niezbędnych dla miasta robót. Poza tem jedną z najpoważniejszych robót, przewidzianych budżetem nadzwyczajnym jest budowa bocznicy kolejowej z Zawiercia do Poręby, przy której prowadzone są prace w szybkim tempie. Ogólna suma robót objętych nadzwyczajnym budżetem wynosi zł. 1.295.110.

Zaznaczyć należy, że większość robót prowadzona jest z dotacji funduszu pracy.

Nakoniec zatwierdzono kilka planów budowlanych, rozpatrzone i umorzono spowodu nieściągalności cały szereg podatków oraz rozpatrzone kilka spraw personalnych.

Krwawy pot dziecka porwanego przez zbrodniczych cyganów

W rumuńskiej gminie Radonesti pojawił się niedawno obóz wędrownych cyganów. W obozie znajdowała się 10-letnia niewidoma dziewczynka, która posiadała podobno zdolność pocenia się krwią. Wieść o cudownym dziecku obiegła szybko okoliczne wsie i chłopcy rumuńscy wędrowali całymi masami do obozu cygańskiego, aby zobaczyć cudowne dziecko.

Władze nie troszczyły się początkowo o tę osobliwą pielgrzymkę, lecz gdy dwie chłopki dostały szalu religijnego, zajęły się tą tajemniczą sprawą.

Wkońcu lekarz powiatowy kazał zbadać chemicznie kilka kropel „krwawego potu”. Analiza wykazała, że chodzi o nadmanganian potasu. Wobec tego aresztowano przywódcę obozu cygańskiego, który robił dosłowne interesy na „cudownym dziecku i poddano go szczegółowemu przesłuchaniu.

Bandyta przyznał się wkrótce, że ukradł dziecko gdy leżyło cztery lata, w Siedmiogrodzie. Potem przyszło mu na myśl, aby dla celów zarobkowych karmić dziecko najpierw słabymi, potem coraz silniejszymi dawkami rozeżynu nadmanganianu potasu.

Trucizna ta zniszczyła siłę wzroku oczu dziecko żyło w pewnego rodzaju stanie trwałego zatrucia, które powodowało często silne poty, a wskutek zatrucia, ciała nadmanganianem potasu, pot zabarwiony był na czerwono.

Nieszczęśliwe dziecko oddane do kliniki uniwersyteckiej w Bukareszcie. Aresztowano pięciu cyganów z ich żonami. Wypadek ten wywołał olbrzymie oburzenie w Rumunji i tłumaczy akty lyncezu na cyganach jakie się tam ostatnio zdarzają.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

POŚWIĘCENIE KAJAKÓW ODDZIAŁU KAJAKOWCÓW SZKOŁY GÓRNICZEJ I HUTNICZEJ W DĄBROWIE

Uroczystości poświęcenia 14 kajaków oddziału kajakowców szkoły górniczo - hutniczej w Dąbrowie, odbędzie się w piątek dnia 15 bm. w parku miejskim na Zielonej.

Program uroczystości przedstawia się następująco: 9.30 — msza św. z kazaniem ks. Flisowskiego, poczem pochód szkół średn. i zaproszonych gości z orkiestrą do parku miejskiego. Okolicznościowe przemówienia, poczem nastąpi uroczysty akt poświęcenia przez ks. Flisowskiego i wpisywanie się do księgi pamiątkowej, a następnie wspólna przejażdżka kajakami uczestników uroczystości.

× Piłka nożna w Myszkowie. Na boisku sportowym „B-cia Bauerertz” w Myszkowie odbyły się zawody w piłkę nożną o mistrzostwo klasy B pomiędzy T. S. Myszków a KS. Orle w Częstochowie. Drużyną TS. Myszków zwyciężyła w stosunku 5:1.

× Polscy wioślarze w Berlinie. Pierwszy etap wielkiego splywu turystycznego dookoła Berlina prowadził z Glińnic przez Nedlitz do Werder. Uczestników wycieczki, których połowę stanowią wioślarze polscy podejmował w pierwszym dniu nadzwyczaj gościnnie Ruder Club Werder.

Obecność czołowych działaczy wioślarskich ośmiu narodów w Berlinie wykorzystano celem przeprowadzenia odpowiednich narad nad koordynacją prac na terenie wioślarstwa. Spodziewać się należy, iż rozmowy te przyczynią się w dalszym ciągu do rozwoju międzynarodowych stosunków w tej dziedzinie.

× „Dzień sportu” w Bolesławiu. Odbyło się otwarcie i poświęcenie boiska sportowego w Bolesławiu pod Olkuszem. Po nabożeństwie wszystkie organizacje, t. j. koło gospodyń wiejskich, harcerze, strzelec „SMP” i straż udali się na nowe boisko, poświęcenia którego dokonał ks. dziekan Jezierski. Przemówienia wygłosili: ks. Jezierski i p. Stan. Prażmowski. Po południu odbyły się zawody piłki nożnej.

Terrien dyktował:

„Ja, niżej podpisany, zeznaję, iż zamordowałem Joannę Bretinot, na rozkaz Julji Tordier, która za jej śmierć mi zapłaciła”.

Doszedłszy do tego miejsca, Tristan położył ołówek.

— Nie chcę pisać — rzekł.
— Zostawiam ci minutę do namysłu, potem roztrzaskam ci łeb.

Tristan napisał i podpisał; wstał pochylł głowę i oddalił się.

Usłyszeli kroki jego za palisadą.

— Dlaczego nie chce pan wydać sędziom Julji Tordier? — zapytała Joasia. — Tej niecnej kobiety, która przyczyniła się do śmierci męża i bratowej; zabiła prawie swego siostrzeńca, zabije pewnością córkę, chciała mnie zamordować, dlatego, że stoję w obronie ofiar jej nienawiści, bo to musi być jedyną przyczyną jej zawziętości ku mnie.

— Panno Joanno, proszę się uspokoić!.. Gdybym dziś uczynił to, czego pani żąda, jutro już gorzko by pani tego żalowała!..

— Dlaczego?

— Niech pani nie nalega... Nie trzeba, aby Julja Tordier mogła być oskarżona o zbrodnię, którą opłacała, lecz to nie znaczy, że zyska bezkarność. Później porachujemy się i przysięgam pani, panno Joanno, że będziesz strasznie pomśczone. Nie mówmy już o tej kobiecie, mówmy o tobie.

— Nie o mnie, a o pannie Helenie!..

— Dobrze, lecz najpierw o tobie!.. Konieczne jest aby nikt nie wiedział o tem, co się stało. Przyrzeknij mi, że nikomu nie powiesz.

— Przyrzekam.
— A teraz, proszę o rękę...
Joanna podała rękę, on uściśnął ją w swoich, a grube łyzy położyły mu się z oczu.

— Żyjesz więc — mówił, niosąc jej rękę do ust — gdybym na czas nie przyszedł... nie byłoby już ciebie... na te myśli... serce mi zamiera...
— Tobie życie zawdzięczam... tak, mój przyjacielu; wszak mogę cię tak nazwać?

— Dziękuję Joasiu... Gdybyś wiedziała, jak ja cię kocham!..

— Ja także cię kocham, panie Terrien — szepnęła Joanna — i czuję, że nawet cię bardzo kochać będą!..

— Joasiu, należę do ciebie duszą i ciałem, lecz pomimo, że jestem szczęśliwy, nie zapominam, żeś mnie wzywała, a zatem potrzebujesz pomocy.

— Tak, potrzebuję koniecznie widzieć się z Heleną; panna de Roncerny i ja obawiamy się, żeby z desperacji nie zechciała szukać w ukojeniu!..

— Nieszczęśliwe dziecko! Co można dla niej uczynić?

— Pocieszyć ją, że myślą o niej, że Lucjan wyzdrowieje niedługo i może kiedyś należeć będą do siebie.

— Wiedziałeś dobrze, że ja nie o zbrodni mówię. Jaką sumę Julja Tordier obiecała ci za śmierć tej pani?

— Dwanaście tysięcy franków... Połowę dostałem już, drugą jutro miała wypłacić.

— I wypłaci, bądź pewny.

— To niepodobna ponieważ nie zrobiłem tego, co kazała — rzekł Tristan ze zdziwieniem.

— Trzeba, aby była przekonana o zbrodni. Niech myśli, że jej nieprzyjaciółka nie żyje.

— Co pan chce zrobić? — przerwała Joasia. — Czy nie lepiej odda w ręce sprawiedliwości tego człowieka i jego współniczkę? Trzeba przecie raz ukarać Julję Tordier, która wokoło siebie łyzy i żalobę!..

— Niech pani pomyśli o jej córce, o Helenie, którą tak pani kocha i na którą spadłaby hańba matki — odpowiedział Terrien.

Joanna westchnęła i znów ukryła twarz w dłonie.

— Chcę tylko — ciągnął Terrien — aby ta kobieta wiedziała, że mam ją w ręku spowodu planowa-

nia zbrodni. Chcę, aby sądziła, że pani nie żyje i nie przedsięwzięła znów co przeciwko pani... Niech pani będzie spokojna panno Joanno, przyjdzie dzień obrachunku z tym potworem.

Potem rzekł do Tristana:

— Jakim cudem dasz znać Julji Tordier, żeś zarobił, to co ci obiecała?

— Napiszę.

— Gdzie masz odebrać nagrodę?

— W umówionem miejscu... Lecz co ja jej powiem?

— Że panna Joanno nie żyje... Wymyśl sam cokolwiek. Tylko zrób tak, aby ci uwierzyła.

— Uwierz, to mój interes... A potem?

— Będę cię oczekiwał w poniedziałek na ulicy Verrerie, przyjdiesz zdać mi rachunek z tego, coś zrobił. Pamiętaj, czekam o godzinie ósmej.

— Ufam słowu pańskiemu i stawię się... Czy jestem już wolny?

— Nie jeszcze... Siadaj przy tym stole i pisz, co ci podyktuję.

Tristan usiadł.

Rozwój lotnictwa w Chinach

Tygodnik amerykański „New Republic” poświęca duży artykuł rozwojowi lotnictwa chińskiego, wyjaśniając w znacznym stopniu zażarty charakter walki japońsko-amerykańskiej o szałki powietrzne w Chinach.

Według tego pisma rząd nankijski miał w swem posiadaniu parę lat temu w okresie walk o Shanthai, zaledwie kilkadziesiąt samolotów, zdolnych do brania udziału w nowoczesnej walce powietrznej. Obecnie ma Nankin — we dług „New Republic” — 300 współczesnych samolotów wojennych i zamierza, zgodnie z wypracowanym planem, wciągnąć do trzech najbliższych lat liczbę tę podwyższyć do 3.000 pierwszorzędnych aparatów, które mają być zbudowane przez firmę amerykańską „Curtis Wright” w zakładanej przez nią kosztem 5 milionów dolarów fabryce samolotów w Hanchou oraz sprowadzone bezpośrednio z USA. W r. 1933 około 24 proc. całego eksportu samolotów i sprzętu lotniczego z USA, szło do Chin.

Wielką uwagę zwraca się na przygotowanie kadr dla lotnictwa wojennego szkolonych pod kierownictwem wojskowych pilotów i mechaników amerykańskich, pozostających w służbie rządu nankijskiego.

„Dla Japonii” — dodaje w zakończeniu „New Republic” — rozwój współczesnego lotnictwa w Chinach jest źródłem coraz bardziej wzrastającego niepokojem.

Czy wiecie, że...

Podatek spadkowy znany był również w starożytności. W państwie rzymskim wynosił on 5 proc. od spadku przewyższającego wartość dzisiejszych 25 tysięcy złotych.

Zwyczaj wygłania twarzy znany był już w Egipcie starożytnym. Golił zarost kapłani, szlachta nosiła wąskie, krótkie bródki, częsta przyprawiana, faraon zaś nosił długą brodę. Rzymianie nosili zarost do III w. przed Nar. Chr. Później przyjął się powszechnie w Rzymie zwyczaj golenia zarostu wraz z osiedleniem się w stolicy fryzjerów i golarzy przybyłych z Cyceylii.

Monokl w oku greka lub rzymianina był częstym zjawiskiem. Oczywiście nie był on fabrykowany ze szkła, jak dziś, ale z drogich kamieni. Neron np. miał monokl ze szmaragdu.

Kląkę teatralną posiadał ten sam cesarz rzymski, Neron. Przywódcę oddziałów klakierskich otrzymywali rocznie po 40 tysięcy sesterceji. Dla oklaskiwania swoich produkcji utrzymywał Neron aż 5.000 klakierów. Zdaje się, że pod tym względem nie dorównywa mu dziś żaden teatr.

HUMOR

A TO HECA.

Dyrektor jednego z wielkich magazynów spostrzegł w hali ekspedycyjnej młodego boya, który trzymając ręce w kieszeniach, rozsiadł się wygodnie w fotelu, ǳmiąc papierosa.

Oburzony bezczynnością chłopca i powodowany polityką oszczędności (świetna okazja do zredukowania próżniaka) dyrektor pyta ze złością:

— Ile zarabiasz tygodniowo?

— 35 złotych.

— To masz tu za dwa tygodnie 70 złotych. No, bierz je. Bierz, jak ci mówię! Tak — a teraz fora, ze dwora! Wytnij się! Już cię tu niema.

Boy pótroszę ogłupiał wyleciał jak z procy, a tymczasem zadowolony dyrektor zwraca się do kierownika:

— Od jak dawna pracował u nas ten chłopak, którego teraz wyrzucilem?

— On wcale nie pracował w naszej firmie, odpowiada kierownik — to jest boy hotelowy, który przyniósł nam list.

PERLA UZDROWISK ŚLĄSKICH
JASTRZĘBIE - ZDRÓJ
Radoaktywne kąpiele solankowe — jodobromowe — borowinowe i kwasowęglowe na solance, elektro i hydroterapia. Inhalacje. Pijalnia.
LECZY SKUTECZNIE: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kobiece, skrofuloza, choroby serca i t. d.
Niezwyczajnie obniżone kuracje ryczałtowe we wszystkich sezonach.
Ryczałt w sezonie głównym od 15 czerwca do 15 sierpnia
234 zł. wynosi kuracja ryczałtowa wraz z taksą klimatyczną, 2-krotną poradą i opieką lekarską, wszelkimi zabiegami leczniczymi i kąpielami, zaordynowanymi przez lekarza zdrojowego, oddzielnym pokojem, światłem, obsługą, pościelą, bielizną i utrzymaniem (3-krotny posiłek dziennie).
3 - tyg. kuracja rycz. z 5 - krotnym posiłkiem dziennie — zł. 244.50
4 " " " z 3 - krotnym " " — " 297.—
4 " " " z 5 - krotnym " " — " 311.—
Zadnych opłat dodatkowych. Dworzec, poczta i telefon na miejscu. Wszelkich informacji udziela: Zakład Kąpielowy. Prospekty na żądanie: w Zakładzie i we wszystkich placówkach Orbisu.

Rewelacyjny tilm p. t.
KINO ZAGŁĘBIE
PORT SAN DIEGO
W rolach głównych
Ben Lyon, Claudeite Golbert, Ernest Torrence.
Reż. James Cruse.
ŚPIEWI AKCJA! NAPIĘCIE!
Nadprogram: Najnowszy tygodnik Paramountu oraz dodatek p.t. „JA CHCĘ SZAMPANA”

Od poniedziałku, 11-go czerwca i dni następne!
NADZWYCZAJNY PROGRAM!!
I. Dawno oczekiwany film z serji Dr. Jekyll
KINO PALACE
Tajemne moce
w roli kobiety - wampira CAROLE LOMBARD.
Film dla ludzi o silnych nerwach.
II. **Romans Sekretarki**
Dramat życiowy.
W roli gl.: SALLY EILERS I RALPH BELLAMY.

Nic tak nie zdobi Pań, jak piękna i czysta cera
To potęguje powab i uwytadnia wygląd młodzieńczy
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam,
stosując
Krem i mydło „LACTOLIN”
ZADAĆ WSZĘDZIE.

C. 450/34.
Wezwanie
Sąd Grodzki w Dąbrowie Górniczej na zasadzie art. 94 prawa wekslowego wzywa nieobecnego posiadacza 4 weksli skradzionych z wystawienia Aleksandra Bławuta, a będących w posiadaniu Daniela Przybyłki zam. we wsi. Dąbie gminy Wojkowice Kościelne na ogólną sumę 700 zł., a mianowicie: trzy weksle in blanco po 200 zł. każdy z wystawienia Aleksandra Bławuta i jeden weksel in blanco na 100 zł. z wystawienia Aleksandra Bławuta na zlecenie Daniela Przybyłki, ażeby w ciągu 60 dni licząc od dnia ogłoszenia niniejszego wezwania zgłosił się do tut. Sadu i okazał powyższe weksle w przeciwnym razie weksle te uznane zostaną przez Sąd za umorzone zgodnie z żądaniem powoda Daniela Przybyłki.
Sędzia grodzki (—) Konarski
Za zgodność sekretarz Krauze.

LECZNICA
chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”
Sosnowiec, Sienkiewicza 17-a
Czynna: 10 - 1 i 4 - 7 pp., w święta: 11 - 1
Wizyta 5 złotych.

ORYGINALNE PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
R.M.S. W. N. 1593
ZIN **KOGUTKIEM**
FABRYKA SROKOLEN
KOJALYM BOLE
KASTOSOWANIE
BOLE GŁOWY
MIGRENA NEURALGIA
BOLE ZĘBÓW
GRYPA PRZEZIĘBIENIA
BOLE ARTRETYCZNE
STAWOWE KOSTYNE TR.
ZADAJCIE W APTEKACH PROSZKÓW
ZEZN. FARM. **KOGUTKIEM**
W ORYGINALNEM OPAKOWANIU
PO 5 PROSZKÓW W PUDEŁKU.

KASZEL CHRYPKA
DUSZNA
BOLE GŁOŚNIA
DŁA
USUWAJA
PASTYLKI BELGIJSKIE
APTEKA MRA GASECKIEGO
W WARSZAWIE, UL. PRET 17D
Sprzedają apteki i składki. Spółeczna.

PROSZKI
„KOWALSKINA”
STOSUJE SIĘ
PRZY UDORCZYWYCH
BOLACH GŁOWY
KONIECZNIE ZE ZNAKIEM
„SERCE W DIERŚCIENIU”
FABRYKA CHEM-FARMAK. ARKOWALSKI, WARSZAWA

POSADY, PRACE
POTRZEBA 2-ch czeladników szewskich na stalunki i roprację, stała robota Porąbka, Zawodzie nr. 5 dom Łusickiego.
POTRZEBNA sklepowa z praktyką do piekarni. Dąbrowa, Sobieskiego 7 Król.

LOKALE
POSZUKUJE pokoju umeblowanego z osobnym wejściem w śródmieściu Sosnowca: Oferty do administracji „Expresu Zagłębia” pod „Pokój”.
UMEBLOWANE słoneczne pokoje z pięciami kuchennymi dla letników, góry, rzeka, łagodny klimat do wynajęcia po 25 złotych miesięcznie. Na odpowiedzialność znalezek. Cichocka, Andrychów. Szewska 401.
3 POKOJE kuchnią — wygodami do wynajęcia Sosnowiec, Piłsudskiego 25.
2 POKOJE, kuchnia — wygodami 1 lipca do wynajęcia. Jagiellońska 5. Wiadomość dozorca.

KUPNO SPRZEDAŻ
DOM 3 piętrowy sprzedam. Potrzebna gotówka 37.000 złotych. Sosnowiec. Telefon 5.65.

ADA
mydłem pierze się bez trudu, gdyż nadzwyczaj łatwo daje pianę i rozpuszcza brud. Sprzedaż hurtowa i detaliczna w Fabryce Składzie „Ada” Sosnowiec, Modrzejska 30.

Uwaga
Okucia budowlane, blachy kuchenne, cement, farby, pokost szybkoschnący, oraz papy i smoły po cenach konkurencyjnych poleca M. Cukierniarz Dąbrowa Okrzei 42 (róg).

OKAZYJNIE sklep sprzedam w najruchliwszym punkcie miasta. Wiadomość „Expres” Będzin.

ZGUBIONE DOKUMENTY
UNIEWAŻNIAM się zgubiony patent 3-ej kategorii wydany przez Urząd skarbowy w Dąbrowie - Górniczej na nazwisko Moszka Birnbauma.
CUPIAŁ BOLESŁAW zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez PKU w Zawierciu, którą unieważnia.
UNIEWAŻNIAM świadectwo tymczasowe ukończenia szkoły Górniczej w Dąbrowie Górniczej na nazwisko Władysława Dela.

ROZNE
10 CZERWCA rb. zaginął chłopczyk lat 7. Józef Wardega. Proszę odprowadzić Annie Cieślakowej, Parce pod Okuszem.
ODSTĄPIĘ interes punkt bardzo dobry lub poszukuję spółnika. Zgłoszenia „Expres Zagłębia” Sosnowiec.
CHRZESCIAŃSKI Zakład zegarmniczy, szluzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoń, b. pracownik firm warszawskich i krakowskich Sosnowiec, ul. Czysła 7. Wykonujemy wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonekowych Chronometrów. Repetierów, sztoperów, antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne. Gwarancja trzechletnia.